

Vážení přátelé,

dovolujeme si vám předložit letošní první číslo našeho časopisu *Knihovna: knihovnická revue*. V jeho obsahu tentokrát najdete témata, která se doposud na stránkách knihovnického odborného tisku prakticky neobjevovala, nebo se objevovala jen velmi zřídka. Recenzovanou část časopisu uvádíme příspěvkem Natalie Ostrákové a Filipa Šíra **Zvukové dokumenty ve fondech paměťových institucí v kontextu dlouhodobého uchovávání** v České republice – jde o výsledek zevrubné analýzy praxe významných národních fonoték ve světě včetně užívaných standardů, formátů atd. pro uchovávání a zpřístupňování zvukových záznamů, kterým se jako nedílné součásti národního kulturního dědictví začíná (oproti světu se zpožděním) věnovat pozornost i u nás.

Kolektiv autorek pod vedením Evy Novotné publikuje analýzu **online zpřístupnění vybraných digitalizovaných mapových sbírek v České republice**. Jde mj. o sbírky *Archivních map Ústředního archivu zeměměřičství a katastru*, *Mapový archiv České geologické služby*, *Digitální mapovou sbírku Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy*, *Digitální mapové sbírky Moravského zemského archivu*, *Virtuální mapovou sbírku Výzkumného ústavu geodetického, topografického a kartografického*. Příspěvek porovnává služby nabízené pro studium kartografických děl, nástroje pro vyhledávání, všímá si metadat, komfortu vyhledávání, ale také dodržování autorských práv atd.

Před rokem navštívil Českou republiku (a při té příležitosti také Národní knihovnu ČR) prof. Roger Chartier, mezinárodně uznávaný historik zabývající se mj. dějinami knihy, jejího šíření a transformací, zvláštnostmi a vývojem percepce textů – včetně elektronických – v souvislosti s proměnami fyzické stránky dokumentů. Prof. Chartier při svém pražském pobytu proslovil na půdě pražského Francouzského institutu na téma fenoménu knihy přednášku s názvem **Co je to kniha? Odpověď na Kantovu otázku?** Nyní přinášíme její překlad a doplňujeme tak profil osobnosti R. Chartiera, o němž jsme přinesli informace v loňském roce v časopisu *Knihovna plus*. Co je to dvojitá podstata knihy, co máme na mysli, když hovoříme o tom, že nejen autor tvoří text, ale také text může stvořit autora, můžeme-li po totální digitalizaci vše tištěné v rámci „pokroku“ přestat uchovávat, znehodnotit, vyhodit a více se klasicky tištěnými texty nezabývat – to jsou otázky, kterým se autor věnuje již několik desetiletí (a svého času je formuloval jako jeden z prvních na světě).

Informativní článek s tematikou **konference Knihovny současnosti** připomíná důvody vzniku a počátky této významné odborné akce a stručně upozorňuje na obsah nadcházejícího ročníku. Náš časopis je již po několikáté mediálním partnerem této celostátní knihovnické konference.

Knihu **Slovanská knihovna – můj osud: mozaika vzpomínek**, ale i jejího autora, významnou osobnost knihovnictví a slavistiky a někdejšího ředitele „Slovanky“ PhDr. Jiřího Vacka, s osobním zaujetím přibližuje ukrajinista, člen Akademie věd Ukrajiny, prof. Mykola Mušinka. Příspěvek není jen suchou recenzí, ale především holdem člověku, který mnohokrát provedl pražskou Slovanskou knihovnu vskutku rozbouřenými vodami...

Číslo uzavírá rubrika Novinky zahraniční knihovnické literatury. Mezi vybranými anotovanými záznamy odborných příspěvků ze zahraničního knihovnického tisku jsou články o aktuálních problémech konsorcií, o vědeckém publikování, o mezinárodní spolupráci při digitalizaci kulturního dědictví, o ochraně a zpřístupňování dědictví autochtonních národů a aktivitách IFLA v tomto směru atd.

Přeji příjemné prožití léta. Nezapomeňte prosím na závěrky našich časopisů Knihovna: knihovnická revue (<http://knihovnarevue.nkp.cz/terminy>) a Knihovna plus (<http://knihovnaplus.nkp.cz/terminy-a-uzaverky>). Informace o nich samozřejmě najdete také v elektronické podobě na našich webových stránkách.

Pokud víte o tématu, které se zatím v našich časopisech neobjevilo a o němž byste rádi napsali nebo se něco dozvěděli, kontaktujte přímo výkonnou redaktorku! Adresa je renata.salatova@nkp.cz.

Děkuji všem, kteří se na vydávání tohoto čísla podíleli.

Renáta Salátová
výkonná redaktorka